

**ჩარჩო კონგენცია ეროვნულ უმცირესობათა
დაცის შესახებ**

ხტრასბურგი, III. 1995

წინამდებარე ჩარჩო კონგენციის ხელმომწერი ეგროპის საბჭოს წევრი და სხვა სახელმწიფოები,

თვალისწინებების რა, რომ ეგროპის საბჭოს მიზნია მის წევრებს შორის უფრო დიდი ერთიანობის მიღწევა იმ იდეალების და პრინციპების დაცის მიზნით, რომელიც წარმოადგენს მათ საერთო მემკვიდრეობას;

თვალისწინებების რა, რომ ამ მიზნის მიღწევის ერთ-ერთ მეთოდს წარმოადგენს ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცა და შემდგომი რეალიზაცია;

სურა რა შეასრულონ ეგროპის საბჭოს წევრი სახელმწიფოების მთავრობათა მეთაურების მიერ გენაში 1993 წლის 9 ოქტომბერს მიღებული დეკლარაცია;

გადაწყვდა რა მათ ტერიტორიულზე ეროვნული უმცირესობების არსებობის დაცა;

თვალისწინებების რა, რომ ეგროპის ინტერის განვითარებამ გვიჩვნა, რომ ეროვნული უმცირესობების დაცას დიდი მნიშვნელობა აქვს სტაბილურობის, დემოკრატიული უსაფრთხოებისა და მშენებლობისათვის ამ კონტინენტზე;

თვალისწინებების რა, რომ პლურალისტული და ჭეშმარიტად დემოკრატიული საზოგადოება არა მხოლოდ პატივს უნდა სცენტრის ეროვნული უმცირესობისადმი კუთხიდლი თითოეული პირის ეთნიკურ, ლინგვისტურ და რელიგიურ თვითმყოფადობას, არამედ ასევე უნდა შექმნას სათანადო პირობები, რომლებიც საშუალებას მისებების მათ გამოამუდავნონ, დაცანა და განავითარონ თავიანთი თვითმყოფადობა;

თვალისწინებების რა, რომ ტოლერანტობისა და დიალოგის ატმოსფეროს შექმნა აუცილებელია, რათა კულტურული მრავალფეროვნება წარმოადგენს არა დანაწილებას, არამედ თითოეული საზოგადოების სულიერი გამდიდრების წყაროსა და ფაქტორის;

თვალისწინებების რა, რომ ტოლერანტული და აყვავებული ეგროპის რეალიზაცია დამოკიდებულია არა მხოლოდ სახელმწიფოთა შორის თანამშრომლობაზე, არამედ ასევე მთითხოვს ტრანსსახაზღვრო თანამშრომლობას ხელისუფლების აღვიდუობის და რეგიონალურ თრგანოების შორის, თითოეული სახელმწიფოს კონსტიტუციისა და ტერიტორიული მთლიანობისათვის ზოანის მოუკენებლად;

მხედველობაში იღებენ რა ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცას ეგროპულ კონგენციასა და მის ოქტებს;

მხედველობაში იღებენ რა გაერთიანებული ერების თრგანიზაციის კონგენციებსა და დეკლარაციებს, ასევე ეგროპის უსაფრთხოებისა და თანამშრომლობის კონფერენციის დოკუმენტებში, კერძოდ, 1990 წლის 29 ივნისს კონგრეგაციის დოკუმენტში განსაზღვრულ გალდებულებებს ეროვნული უმცირესობების დაცას მიმართ.

გადაწყვდა რა განისაზღვროს ის პრინციპები, რომელთა პატივისცემაც აუცილებელია და ის გალდებულებანი, რომლებიც გამომდინარეობენ მათგან, იმ მიზნით, რომ კანონის ფარგლებში წევრ და სხვა სახელმწიფოებში, რომლებიც შეიძლება გახდნენ წინამდებარე დოკუმენტის მხარეები,

სახელმწიფოთა ტერიტორიული მთღიანობისა და ეროვნული სუვერენიტეტის პატივისცემით უზრუნველყოფილი იქნას ეროვნული უმცირესობებისა და იმ პირების უფლებებისა და თავისუფლებების ეფექტური დაცვა, რომლებიც მიეკუთვნებიან ამგვარ უმცირესობები;

გადაწყვდა რა განხორციელდებს ამ ჩარჩო კონგენციაში განსაზღვრული პრინციპები მხარეთა ეროვნული კანონმდებლობისა და სათანადო სამთავრობო პოლიტიკის მეშვეობით,

შეთანხმდნენ შემდეგ ზე:

ნაწილი I

მუხლი 1

ეროვნული უმცირესობებისა და იმ პირების უფლებებისა და თავისუფლებების დაცვა, რომლებიც მიეცუთ კონგენციაში ამგვარ უმცირესობებს, წარმოადგენს ადამიანის უფლებების საერთაშორისო მასტებით დაცვის შემადგენელ ნაწილს და როგორც ასეთი, არის საერთაშორისო თანამშრომლობის სფერო.

მუხლი 2

ამ ჩარჩო კონგენციის დებულებების გამოყენება მოხდება კეთილი განზრახვით, ურთიერთგაებისა და ტოლერანტობის სულისკვეთებით და სახელმწიფოთა შორის კეთილმეზობლობის, მეგობრული ურთიერთობებისა და თანამშრომლობის პრინციპებთან შესაბამისობაში.

მუხლი 3

1. ყველა პირს, რომელიც მიეკუთვნება ეროვნულ უმცირესობას, აქეს უფლება თავისუფლად აირჩიოს მას მოექცენებ თუ არა, როგორც ეროვნული უმცირესობის წარმომადგენელს და დაუშვებელია, რომ ამ არჩევანიდან ან ამ არჩევანთან დაკავშირებული უფლებებით სარგებლობიდან გამომდინარეობდეს რაიმე არახელსაყრელობა.

2. პირებს, რომლებიც მიეკუთვნებიან ეროვნულ უმცირესობებს, შეუძლიათ ინდივიდუალურად, ისევე როგორც სხვებთან ერთად კავშირში, განახორციელოთ ის უფლებები და ისარგებლობით თავისუფლებებით, რომლებიც გამომდინარეობენ წინამდებარე ჩარჩო კონგენციით უზრუნველყოფილი პრინციპებიდან.

ნაწილი II

მუხლი 4

1. მხარეები იღებენ გალდებულებას უზრუნველყონ ეროვნული უმცირესობებისადმი კუთვნილი პირების კანონის წინაშე თანასწორობა და კანონის მიერ თანაბარი დაცვა. ამ მიმართებით აკრძალულია ეროვნული უმცირესობისადმი კუთვნილებაზე დაფუძნებული ნებისმიერი დისკრიმინაცია.

2. აუცილებლობის შემთხვევაში, მხარეები იღებენ გალდებულებას მიიღონ აღეპვატური ზომები იმისათვის, რომ ეკონომიკური, სოციალური, პოლიტიკური და კულტურული ცხოვრების ყველა სფეროში ხელი შეუწყონ მოღიანი და ეფექტური თანასწორობას დამკვიდრებას იმ პირებს შორის, რომლებიც მიეკუთვნებიან ეროვნულ უმცირესობას და იმათ შორის, რომლებიც მიეკუთვნებიან უმრავლესობას. ამ მხრივ, ისინი სათანადოდ გათვალისწინებენ იმ პირების სპეციფიკურ მდგომარეობას, რომლებიც მიეკუთვნებიან ეროვნულ უმცირესობას.

3. მე-2 პუნქტის შესაბამისად მიღებული ზომები არ იქნებიან განხილულია, როგორც დასკრიმინაციის აქტი.

მუხლი 5

1. მხარეები იღებენ ვალდებულებას შეუქმნან აუცილებელი პირობები იმ პირებს, რომლებიც მიეცუთვნებიან ეროვნულ უმცირესობებს, მათი კულტურის შენარჩუნებისა და განვითარებისათვის და მათი თეოტეოფადობის ძარისადათ ეღლებენტების, პერძოდ რელიგიის, ენის, ტრადიციებისა და კულტურული მემკვიდრეობის დაცვისათვის.

2. იმ ზომებისათვის ზიანის მიუყენებლად, რომელთა მიღებაც ხდება

მათი ზოგადი მნიშვნელოვანი ძოლისტიკის შესაბამისად, მხარეებმა თავი უნდა შეიცავონ ასეთი ძოლისტიკისა და პრაქტიკის განხორციელებისაგან, რომლებიც მიზნად ისახავენ ეროვნული უმცირესობისადმი კუთვნილი პირების ასიმილაციას მათი სურვილის წინააღმდეგ და უნდა დაიცვან ეს პირები ნებისმიერი ქმედებისაგან, რომელიც მიზნად ისახავს ამგვარ ასიმილაციას.

მუხლი 6

1. მხარეები წაახალისებენ ტოლერანტობისა და კულტურათ შორისი დააღმინიჭებას და მიიღებენ ეფექტურ ზომებს მათ ტერიტორიებზე მცხოვრებ ყველა პირს შორის ურთიერთბატიფისცემის, ურთიერთგაებისა და თანამშრომლობის მხარდასაჭერად, კერძოდ, განათლების, კულტურისა და მასშედის სფეროში, მიუხედავად ამ პირების ეთნიკური, კულტურული, ლინგვისტური ან რელიგიური კუთვნილებისა.

2. მხარეები იღებენ ვალდებულებას მიღოთ შესაბამისი ზომები იმ პირების დასაცავად, რომლებიც შეიძლება დაუქვემდებარონ მუქარას ან დასკრიმინაციას, მტრულ დამთკიდებულებას ან ძალადობას მათი ეთნიკური, კულტურული, ლინგვისტური ან რელიგიური კუთვნილებისა და გამო.

მუხლი 7

მხარეები უზრუნველყოფენ ყველა იმ პირის მშვიდობიანი შეგრების, გაერთიანების, გამოხატვის და რელიგიის თავისუფლების უფლების პატივისცემას, რომელიც მიეკუთვნება ეროვნულ უმცირესობას.

მუხლი 8

მხარეები იღებენ ვალდებულებას აღიარონ, რომ თითოეულ პირს, გინც მიეკუთვნება ეროვნულ უმცირესობას, აქვე უფლება გამოამჟღავნოს მისი რელიგია ან რწმენა და შექმნას რელიგიური დაწესებულებები, თრგანიზაციები და ასოციაციები.

მუხლი 9

1. მხარეები იღებენ ვალდებულებას აღიარონ, რომ თითოეული იმ პირის გამოხატვის თავისუფლების უფლება, რომელიც მიეკუთვნება ეროვნულ უმცირესობას, ასევე მოიცავს თავისუფლების პქანებებს მოსაზრებებისა და მიაღის და გასცეს ინფორმაცია და იღები უმცირესობის ენაზე სახელმწიფო ხელისუფლების ჩარეგის გარეშე და საზღვრებს მიუხედავად. მხარეები, მათი სამართლებრივი სისტემის ფარგლებში უზრუნველყოფენ, რომ ეროვნული უმცირესობებისადმი კუთვნილი პირები არ განიცდიანენ დასკრიმინაციას მასშედის სეღმისამართობის მშრივ.

2. 1-ლი პუნქტი არ შეუძლიას ხელს მხარეებს, დასკრიმინაციის გარეშე და ობიექტურ კრიტერიუმებზე დაყრდნობით, მოითხოვონ ხმოვანი რადიოს და სატელევიზიო მაუწყებლობის ან კინოწარმოების ლიცენზირება.

3. მხარეები ხელს არ შეუშლიან იმ პირების მიერ ბეჭდვითი მასშედის საშუალებების შექმნასა და გამოყენებას, რომლებიც მიეკუთვნებიან ეროვნულ უმცირესობებს. ხმოვანი რადიოს და სატელევიზიო მაუწყებლობის სამართლებრივ ჩარჩოებში და 1-ლი პუნქტის გათვალისწინებით, ისინი მაქსიმალურად უზრუნველყოფენ, რომ იმ პირებს, რომლებიც მიეკუთვნებიან ეროვნულ უმცირესობებს, მინიჭებული პქნონდეთ მათი მასშედის საშუალებების შექმნის და გამოყენების უფლება.

4. მათი სამართლებრივი სისტემების ფარგლებში, მხარეები მიიღებენ ადგეგატურ ზომებს იმ ძიზნით, რომ უზრუნველყონ მასშედისადმი ხელმისაწვდომობა იმ პირებისათვის, რომლებიც მიეკუთვნებიან ეროვნულ უმცირესობებს და ხელი შეუწყონ ტოლერანტობასა და დაამჯერდონ კელტურული პლურალიზმით.

მუხლი 10

1. მხარეები იღებენ ვალდებულებას აღიარონ რომ, ყველა პირს, რომელიც მიეკუთვნება ეროვნულ უმცირესობას, თავისუფლად და ყოველგვარი ჩარევის გარეშე, აქეს უფლება გამოიყენოს მისი უმცირესობის ენა კერძოდ და საჯაროდ, ზემორად და წერისას.

2. იმ ადგილებში, სადაც ცხოვრობენ ტრადიციულად ან დიდი რაოდენობით ეროვნული უმცირესობებისადმი კუთხით პირები, თუკი ეს პირები მოითხოვენ და სადაც ეს მოთხოვნა პასუხობს რეალურ საჭიროებას, მხარეები ეცდებიან მაქსიმალურად უზრუნველყონ ისეთი პირობები, რომლებიც შესაძლებელი გახდიან უმცირესობის ენის გამოყენებას ამ პირებსა და ადმინისტრაციულ ორგანოებს შორის ურთიერთობებში

3. მხარეები იღებენ ვალდებულებას უზრუნველყონ ყველა პირისათვის, რომელიც მიეკუთვნება ეროვნულ უმცირესობას, უფლება იყოს სახწრაფოდ ინფორმირებული მისთვის გახავებ ენაზე მისი დაპატიმრების მიზეზებისა და მის წინააღმდეგ აღმრული ყველა ბრალდების ბუნებისა და მიზეზის შესახებ და დაცვას თავი ამ ენაზე, აუცილებლობის შემთხვევაში, თარჯიშნის უფასო დახმარებით.

მუხლი 11

1. მხარეები იღებენ ვალდებულებას აღიარონ, რომ ყველა პირს რომელიც მიეკუთვნება ეროვნულ იმცირესობას, აქეს მისი გვარისა (პატრონისმი) და პირების სახელების უმცირესობის ენაზე გამოყენების და მათი ოფიციალური აღიარების უფლება, მათი სამართლებრივი სისტემით დაფიქსირებით მიმობებისად.

2. მხარეები ვალდებულებას იღებენ აღიარონ, რომ ყველა პირს, რომელიც მიეკუთვნება ეროვნულ უმცირესობას, აქეს უფლება გამოყინოს მისი უმცირესობის ენობრივი ნიშნები, წარწერები და სხვა მიარეთ სახითის იმფორმაცია, რომელიც შესამჩნევი იქნება საზოგადოებისათვის.

3. იმ ადგილებში, სადაც ტრადიციულად მნიშვნელოვანი რაოდენობით ცხოვრობენ პირები, რომლებიც მიეკუთვნებიან ეროვნულ უმცირესობებს, მხარეები მათი სამართლებრივი სისტემებისა და საჭიროების შესაბამისად, ასევე სხვა სახელმწიფოთვებთან შეთანხმებების ფარგლებში და მათი სპეციალური პირობების გათვალისწინებით, უცდებიან გამოყინონ ტრადიციული ადგილობრივი სახელები, ქართველი სახელები და საზოგადოებისათვის განკუთვნილი სხვა ტოლერაციული მითითებანი უმცირესობის ენაზეც, როდესაც სახეზე ამგვარი მითითებების არსებობის საკმარისი მოთხოვნა.

მუხლი 12

1. მხარეები, საჭიროების შემთხვევაში, მიიღებენ ზომებს განათლებისა და მეცნიერული პროცესის სფეროში თავიანთი ეროვნული უმცირესობებისა და უმრავლესობის კულტურის, ისტორიის, ენისა და რელიგიის ცოდნის გასაღრმავებლად.

2. ამ კონტექსტში, მხარეები, *inter alia*, უზრუნველყოფები მასწავლებლითა პროფესიული მომზადებისა და სახელმძღვანელოებისადმი ხელმისაწვდომობის აღეპვატურ შესაძლებლობებს და ხელს შეუწყობენ კონტაქტებს სხვადასხვა საზოგადოებრივი ჯგუფების მოსწავლეებსა და მასწავლებლებს შორის.

3. მხარეები ვალდებულებას იღებენ უზრუნველყონ ყველა დონის განათლებისადმი თანაბარი ხელმისაწვდომობა იმ პირებისათვის, რომლებიც მიეკუთვნებიან ეროვნულ უმცირესობებს.

მუხლი 13

1. მათი განათლების სისტემის ფარგლებში, მხარეები აღიარებენ, რომ ნებისმიერ პირებს რომლებიც მიეკუთვნებიან ეროვნულ უმცირესობას, აქვთ უფლება შექმნას და წარმართონ მათი საკუთარი კერძო საგანმანათლებლო და პროფესიული მიმზადების დაწესებულებები.

2. ამ უფლების განხორციელებას შედეგად არ მოჰყება მხარეთა რაიმე ფინანსური ვალდებულება.

მუხლი 14

1. მხარეები იღებენ ვალდებულებას აღიარონ, რომ ნებისმიერ პირს, რომელიც მიეკუთვნება ეროვნულ უმცირესობას, აქეს უფლება მსწავლის მისი უმცირესობის ენა.

2. იმ ადგილებში, სადაც ტრადიციული ან მნიშვნელოვანი რაოდენობით ცხოვრობენ ეროვნული უმცირესობებისადმი კუთვნილი პირები და თუკი არსებობს სათანადო მოთხოვნა, მხარეები თავიანთი განათლების სისტემის ფარგლებში ეცდებიან მაქსიმალურად უზრინგელყონ, რომ პირებს, რომლებიც მიეკუთვნებიან ეროვნულ უმცირესობებს, პქმნდეთ უმცირესობის ენაზე სწავლის ან ამ ენაზე ინსტრუქტაციის მიღების აღეპვატური შესაძლებლობანი.

3. ამ მუხლის მე-2 პუნქტი განხორციელდება ოფიციალური ენის სწავლის ან ამ ენაზე სწავლებისათვის ზიანის მიენების გარეშე.

მუხლი 15

მხარეები შეუქმნიან აუცილებელ პირობებს ეროვნული უმცირესობისადმი კუთვნილი პირების ეფექტური მონაწილეობისათვის კულტურულ, სოციალურ და ეკონომიკურ ცხოვრებისა და იმ საზოგადოებრივ საქმეებში, რომლებიც კერძოდ მათ ეხებათ.

მუხლი 16

მხარეები თავს შეიგაგებენ იმ ზომების მიღებისაგან, რომლებიც ცვლიან მოსახლეობის პროპორციას იმ ადგილებში, სადაც ცხოვრობენ ეროვნული უმცირესობებისადმი კუთვნილი პირები და მიზნად ისახავენ წინამდებარე ჩარჩო კონგრეციიდან გამომდინარე უფლებებისა და თავისუფლებების შეზღუდვას.

მუხლი 17

1. მხარეები იღებენ ვალდებულებას არ ჩაერთონ ეროვნული უმცირესობებისადმი კუთვნილი პირების უფლების განხორციელებაში, დაამყარონ და შეინარჩუნონ მშვიდობიანი ურთიერთობები საზღვარგარეთ იმ პირებთან, რომლებიც კანონიერად იძყოფებიან სხვა სახლმწიფოებში და პერძოდ იმათთან, რომლებთანაც მათ აკავშირებთ საერთო ეთნიკური, კულტურული, ლინგვისტური ან რელიგიური თვითმყოფადობა ან საერთო კულტურული მემკვიდრეობა.

2. მხარეები იღებენ გალდებულებას არ ჩაერთონ ეროვნული უმცირესობებისადმი კუთხით
პირების უფლებას განხორციელებაში მონაწილეობა მიიღოთ არასამთავრობო თრგანიზაციების
საქმიანობაში, როგორც ეროვნულ, ასევე საერთაშორისო დონეზე.

მუხლი 18

1. მხარეები აუცილებლობის შემთხვევაში, ეცდებან დადონ თრმშრიფი და მრავალმხრივი
შეთანხმებები სხვა სახელმწიფოებთან, განსაკუთრებით მეზობელ სახელმწიფოებთან, რათა
უზრუნველყოთ იმ პირების დაცვა, რომლებიც მიეკუთვნებიან ეროვნულ უმცირესობებს.

2. სათანადო შემთხვევაში, მხარეები მიიღებენ ზომებს შესაბამისი ტრანსსახაზღვრო
თანამშრომლობის წასახალისებლად.

მუხლი 19

მხარეები იღებენ გალდებულებას პატიფი სცენ და განახორციელონ წინამდებარე ჩარჩო
კონვენციიდან გამომდინარე პრინციპები და გადახვევები, რომლებიც დადგენილია არიან
საერთაშორისო სამართლებრივი დოკუმენტებით, კერძოდ, ადამიანის უფლებათა და ძირითად
თავისუფლებათა კონვენციით, იმ ზომით, როთაც ისინი შესაბამისობაში იქნებიან ზომით
მოხსენიებული პრინციპებიდან გამომდინარე უფლებებსა და თავისუფლებებთან.

ნაწილი III

მუხლი 20

წინამდებარე ჩარჩო კონვენციის პრინციპებიდან გამომდინარე უფლებებისა და თავისუფლებების
განხორციელებისას, ნებისმიერი პირი, რომელიც მიეკუთვნება ეროვნულ უმცირესობას, პატიფი სცენს
ეროვნულ კანონმდებლობას და სხვათა უფლებებს, კერძოდ იმათ უფლებებს, რომლებიც
მიეკუთვნებიან უმრავლესობას ან სხვა ეროვნულ უმცირესობას.

მუხლი 21

არაფერი, გათვალისწინებული წინამდებარე ჩარჩო კონვენციით, შეიძლება ახსნაგანმარტებული
იქნას იმგვარად, რომ გულისხმობდეს რაიმე საქმიანობის წარმოების ან რაიმე ქმედების
შესრულების უფლებას, რაც წინააღმდეგობაში იქნება საერთაშორისო სამართლის ფუნდამენტურ
პრინციპებთან და კერძოდ, სახელმწიფოთა სუვერენიტეტი თანახმობის, ტერიტორიული
მოღიანობის და პოლიტიკური დამოუკიდებლობის პრინციპებთან.

მუხლი 22

არაფერი გათვალისწინებული წინამდებარე ჩარჩო კონვენციით, შეიძლება ახსნაგანმარტებული
იქნას იმგვარად, რომ იხტეულებოდეს ან ირღვეოდეს რომელიმე ხელშემკრები მხარის კანონებით
ან რაიმე სხვა შეთანხმებით, სადაც იგი ერთ-ერთი მხარეა, უზრუნველყოფილი რომელიმე უფლება
ან ძირითადი თავისუფლება.

მუხლი 23

წინამდებარე ჩარჩო კონვენციის პრინციპებიდან გამომდინარე უფლებები და თავისუფლებები, იმ
ზომით, რითაც ისინი წარმოადგენებ ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის
კონვენციის შესაბამისი დებულების საგანს, გაგებული იქნებიან, როგორც შესაბამისობაში მყოფი
შესაბამის დებულებათან.

ნაწილი IV

მუხლი 24

ევროპის საბჭოს მინისტრთა კომიტეტი ზედამნედგელობას გაუწევს ხელშემგრელი მხარეების მიერ ამ ჩარჩო კონგენციის განხორციელებას. მხარეები, რომელებიც არ არის ევროპის საბჭოს წევრები, მონაწილეობას მიღებენ განხორციელების მექანიზმი შემდგომი განსაზღვრული პირობების შესაბამისად.

მუხლი 25

1. შესაბამისი ხელშემგრელი მხარის მიმართ წინამდებარე ჩარჩო კონგენციის ძალაში შესვლიდან ერთი წლის გადაში, მხარე ევროპის საბჭოს გენერალურ მდივანს მააწედის სრულ ინფორმაციას ამ ჩარჩო კონგენციაში მოცემული პრინციპების ასამოქმედებლად მიღებული საკანონმდებლოთ და სხვა ზომების შესახებ.

2. შემდგომში, თითოეული მხარე გადასცემს გენერალურ მდივანს პერიოდულ საფუძველზე და მინისტრთა კომიტეტის მოთხოვნისამებრ ამ ჩარჩო კონგენციის შესრულებასთან დაკავშირებულ შემდგომ ინფორმაციას.

3. გენერალური მდივანი გადასცემს მინისტრთა კომიტეტს ამ მუხლის შესაბამისად მოწოდებულ ინფორმაციას.

მუხლი 26

მხარეთა მიერ ამ ჩარჩო კონგენციაში მოცემული პრინციპების ასამოქმედებლად მიღებული ზომების ადგეგვატურობის შეფასებაში მინისტრთა კომიტეტს დაეხმარება საკონსულტაციო კომიტეტი, რომლის წევრებსაც ექვებათ აღიარებული ცოდნა ერთგნული უმცირესობის დაცვის სფეროში. საკონსულტაციო კომიტეტის შემადგენლობა და მისი რეგლამენტი განსაზღვრება მინისტრთა კომიტეტის მიერ ამ ჩარჩო კონგენციის ძალაში შესვლიდან ერთი წლის გადაში.

ნაწილი V

მუხლი 27

ეს კონგენცია ღიაა ხელმოსაწერად ევროპის საბჭოს წევრი სახელმწიფოთვებისათვის. კონგენციის ძალაში შესვლის თარიღიდან, ივი ღიაა ხელმოსაწერად ნებისმიერი სხვა სახელმწიფოთვის, რომელსაც მოიწვევს მინისტრთა კომიტეტი. ივი ექვემდებარება რატონიკაციას, მიღებას ან დამტკიცებას, სარატიფიკაციით, მიღების ან დამტკიცების სიველების დებონირება ხდება ეფორტის საბჭოს გენერალურ მდივანთან.

მუხლი 28

1. ეს ჩარჩო კონგენცია ძალაში შედის იმ თვის პირველ დღეს, რომელიც მოხდებს სამთვიანი გადის ამოწურვას თარიღიდან, როდესაც ევროპის საბჭოს შვიდი წევრი სახელმწიფო 27-ე მუხლის დებულებათა შესაბამისად განაცხადებს თავის თანხმობას იყოს გადაღებული კონგენციით.

2. ნებისმიერი სხვა სახელმწიფოს მიმართ, რომელიც შემდგომში განაცხადებს თავის თანხმობას იყოს გალდებული მისით, ჩარჩო კონგენცია ძალაში შედის იმ თვის პირველ დღეს, რომელიც მოხდებს სამთვიანი გადის ამოწურვას სარატიფიკაციით, მიღების ან დამტკიცების სიველის შესანახად ჩაბარების თარიღიდან.

მუხლი 29

1. ამ ჩარჩო კონფენციის ძალაში შესვლის და ხელშემკვრელ მხარეებთან კონსულტაციების შემდეგ, ეპრობის საბჭოს მინისტრთა კომიტეტს, ეპრობის საბჭოს სტატუსის 20.დ მუხლის შესაბამისად ხმათა უმრავლესობით მიღებული გადაწყვეტილებით, შეუძლია მიმწვდომის ეპრობის საბჭოს არაწევრი სახელმწიფო მთულეობებს კონფენციას, რომელიც 27-ე მუხლის შესაბამისად მიწვევლია ხელი მთაწერთს კონფენციას, მაგრამ ჯერ არ მთუწერია ხელი და ასევე, ნებისმიერი სხვა არაწევრი სახელმწიფო.

2. შემდგომში მიურთებული სახელმწიფოს მიმართ, ჩარჩო კონფენცია ძალაში შედის იმ თვის პირველ დღეს, რომელიც მოხდებს სამთვიანი ვადის ამოწურვის ეპრობის საბჭოს გენერალური მდივნისათვის მიურთების სიველის შესანახად ჩაბარების თარიღიდან.

მუხლი 30

1. ნებისმიერ სახელმწიფოს ხელმოწერის ან მინი სარატიფიკაციის, მიღების, დამტკიცების ან მიერთების სიველის შესანახად დეპონირებისას შეუძლია განსაზღვროს ის ტერიტორია ან ტერიტორიები, რომელთა საერთაშორისო ურთიერთობებზეც ივი პასუხს ავებს და რომელთა მიმართაც მოხდება ამ ჩარჩო კონფენციის გამოყენება.

2. ყველა სახელმწიფოს მოგვიანებით ნებისმიერ დოოს, ეპრობის საბჭოს გენერალური მდივნის სახელზე გაკეთებული დეკლარაციის მეშვეობით, შეუძლია გააგრცელოს ამ ჩარჩო კონფენციის გამოყენება დეკლარაციაში მითითებულ ნებისმიერ სხვა ტერიტორიაზე, ამგვარი ტერიტორიის მიმართ, ჩარჩო კონფენცია ძალაში შედის იმ თვის პირველ დღეს, რომელიც მოხდებს სამთვიანი ვადის ამოწურვას გენერალური მდივნის მიერ ამგვარ დეკლარაციის მიღების თარიღიდან.

3. წინა ორი მუნქტის შესაბამისად გაკეთებული ნებისმიერი დეკლარაციაში მითითებული ტერიტორიების მიმართ, შეიძლება უკან იქნას გამოთხოვილი გენერალური მდივნის სახელზე შეტყობინების გაგზავნის გზით. უკან გამოთხოვა ძალაში შედის იმ თვის პირველ დღეს, რომელიც მოხდებს სამთვიანი ვადის ამოწურვას გენერალური მდივნის მიერ ამგვარი შეტყობინების მიღების თარიღიდან.

მუხლი 31

ყველა მხარეს ნებისმიერ დოოს შეუძლია დენონსაცია გაუკეთოს ამ ჩარჩო კონფენციის ეპრობის საბჭოს გენერალური მდივნისათვის შეტყობინების გაგზავნის საშუალებით. ამგვარი დენონსაცია ძალაში შედის იმ თვის პირველ დღეს, რომელიც მოხდებს უქმნივისანი ვადის ამოწურვას გენერალური მდივნის მიერ ამგვარი შეტყობინების გენერალური მდივნის მიერ შეტყობინების მიღების თარიღიდან.

მუხლი 32

ეპრობის საბჭოს გენერალური მდივნის აცნობებს ეპრობის საბჭოს წევრ სახელმწიფოებს, სხვა ხელმომწერ სახელმწიფოებს და სახელმწიფოებს, რომელიც მთულეობენ ამ ჩარჩო კონფენციას:

- ა) ნებისმიერი ხელმოწერის შესახებ;
- ბ) ნებისმიერი სარატიფიკაციის, მიღების, დამტკიცების ან მიერთების სიველის შესანახად ჩაბარების შესახებ;
- გ) ამ ჩარჩო კონფენციის 28-ე, 29-ე, და 30-ე მუხლების შესაბამისად ძალაში შესვლის შესახებ;
- დ) ნებისმიერი სხვა აქტის, შეტყობინების ან კომუნიკაციის შესახებ, რომელიც შესვლაში იქნება ამ ჩარჩო კონფენციისთან.

ამის დასტურად ქვემოთ ხელმომწერებმა, რომლებმაც სათანადოდ იყვნენ რწმუნებულნი, ხელი მთაწერების წინამდებარე ჩარჩო კონფენციას.

შესრულებულია სტრანგურგ ში 1995 წლის თებერვლის პირველ დღეს ფრანგულ და ინგლისურ ენებზე, ორივე ტექსტი არის თანაბრად აუთენტური შედგენილი თათო ეგზემპლარი, რომელიც ინახება ეგრობის საბჭოს არქივებში. ეგრობის საბჭოს მდივანი გადასცემს დამოწმებულ ასლებს ევრობის საბჭოს თთოვეულ წევრ სახელმწიფოს და ნებისმიერ სხვა სახელმწიფოს, რომელიც მიწვევლია ხელი მოაწეროს ან მოუკრძალეს ამ ჩარჩო კონფიდენციას.